

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO

5.6.2009

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A
HELSINKI

E-mail valtiovarainministerio@vm.fi

Viite Lausuntopyyntö 11.5.2009 VM 056:00/2009

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI SIDOTTUA PITKÄAIKAISSÄÄSTÄMISTÄ KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki pitkäaikaissäästämisestä. Laki on luonteeltaan elinkeino- ja sopimusoikeudellinen. Samanaikaisesti on lausunnolla luonnos pitkäaikaissäästämisen verokohtelusta (VM 055:00/2009).

Esityksessä tarkoitettuja sidottuja pitkäaikaissäästöjä olisivat sijoitukset erityisen säästösopimuksen perusteella pankkitileille, sijoitusrahastoihin tai julkisen kaupankäynnin kohteena oleviin arvopapereihin. Säästämissopimuksia voisivat tarjota talletuspankit, sijoituspalveluyritykset, rahastoyhtiöt ja niihin rinnastettavat Suomessa toimivat ulkomaiset palveluntarjoajat.

Sijoitetut varat olisivat sopimuskumppanin hallussa vaikkakin sijoittajan omaisuutta. Pitkäaikaissäästämistä koskevassa laissa ei ole tarkoitus säätää säästöajasta eikä säästöjen nostoajasta. Verolaissa säädetään veroedun edellytykseksi mm. säästöjen nostaminen vasta lakisääteisen eläkeiän saavuttamisen jälkeen.

Laissa on säädettäisiin kuluttajan asemaa ja palvelun tarjoajien kilpailua edistäviä pakottavia ehtoja säästösopimukseen. Näistä keskeistä olisi säästösopimuksen siirrettävyys tietyn, enintään yhden vuoden varoajan jälkeen sekä palveluntarjoajan laaja tiedonantovelvollisuus mm. palveluntarjoajan perimistä maksuista.

Laki ei koskisi vapaaehtoisia eläkevakuutuksia. Niiden sääntely tapahtuisi edelleen vakuutusalan lainsäädännössä. Vapaaehtoisissa

eläkevakuutus sopimuksessa voitaisiin vakuutetun irtisanomisoikeudesta luopua, jos vakuutukseen ei sisälly kuolemanvaravakuutusta.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää esitystä säästäjän etuja merkittävästi lisäävänä, ja kannattaa esitetyn hallituksen esityksen antamista eduskunnalle.

Oikeus vaihtaa palveluntarjoajaa

Ehdotuksen sisältyvä säästäjän oikeus irtisanoa säästösopimus ja vaihtaa palveluntarjoajaa on keskeinen kilpailua parantava ja säästäjän oikeuksia lisäävä tekijä. Säästöt on siirrettävä suoraan toiselle palveluntarjoajalle tai vakuutuksenantajalle sidottuun säästömuotoon tai vakuutukseen. Esityksen mukaan siirto pitää tapahtua 60 päivän kuluessa sopimuksen irtisanomisesta. Esitetty aika on liian pitkä ottaen huomioon taloustilanteiden nopean muuttumisen, kuten tapahtui esimerkiksi vuoden 2008 syksyllä.

Säästäjällä olisi oikeus irtisanoa säästösopimus kun vuosi on kulunut sen tekemisestä tai irtisanomisesta. Palvelun tarjoajasta johtuvista, laissa säädetyistä syistä vuoden varoaikaa ei tarvitsisi noudattaa.

Laki ei aseta esteitä sille, että samalla henkilöllä on samanaikaisesti kaksi tai useampia säästösopimuksia. Ehdotetun 15 § 2 momentin mukaan irtisanomisen edellytyksenä on kuitenkin, että säästäjä samalla tekee uuden säästämissopimuksen. Ei kuitenkaan ole mitään perustetta rajata pois mahdollisuutta siirtää varoja jo olemassa olevan säästösopimuksen tai eläkevakuutuksen piiriin.

Ehdotetun lain 15 § tai esityksen perustelut eivät erittele miten yhden vuoden varoaika lasketaan, jos henkilöllä on esimerkiksi ollut 50 000 euron säästö pääoma yhdellä palveluntarjoajalla ja 5 000 euron pääoma toisella ja molemmat sopimukset ovat olleet voimassa yli vuoden. Esitysluonnoksen perusteella ei selviä miten on meneteltävä, jos henkilö irtisanoa 50 000 euron sopimuksen ja siirtää sen toisen palveluntarjoajan tilille entisen 5 000 euron lisäksi. Onko hän sidottu tähän toiseen palveluntarjoajaan seuraavan vuoden ajan koko 55 000 euron säästön vai vain siirretyn 50 000 euron säästön osalta vai eikö lainkaan?

Veronmaksajain Keskusliitto ehdottaa esitystä muutettavaksi niin, että varojen siirtoajaksi säädetään kirjallisen irtisanomisen saapumisesta 14 päivää, säästövarojen siirto toisen voimassa olevan säästösopimuksen tai eläkevakuutuksen piiriin mahdollistetaan ja vuoden varoajan täsmennetään koskevan säästösopimusta eikä sillä olevaa säästö pääomaa.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Vesa Korpela
lakiasiain johtaja